

Raport GUS o ubóstwie

2 sierpnia 2011

Od lat nie zmienia się społeczna mapa zagrożenia ubóstwem w Polsce. Czynnikiem decydującym o sytuacji materialnej jednostki i jej rodziny, jest miejsce zajmowane na rynku pracy. Ubóstwem zagrożone są przede wszystkim osoby i rodziny osób bezrobotnych.

W 2010 roku w gospodarstwach domowych posiadających w swoim składzie co najmniej 1 osobę bezrobotną poniżej ustawowej granicy ubóstwa żyło ok. 16% osób, natomiast w gospodarstwach bez osób bezrobotnych – ok. 5%. Stopa ubóstwa skrajnego wynosiła odpowiednio – ok.14% i ok. 4%.

Zasięg ubóstwa jest wyraźnie zróżnicowany w zależności od grupy społecznoekonomicznej, a więc w zależności od przeważającego źródła utrzymania. W najtrudniejszej sytuacji były rodziny utrzymujące się głównie ze świadczeń społecznych innych niż emerytury i renty (stopa ubóstwa ustawowego – 36%, skrajnego – 30%).

Bardziej niż przeciętnie narażeni na ubóstwo są członkowie gospodarstw, których podstawę utrzymania stanowiły renty (ok. 10% osób – zarówno w sferze ubóstwa ustawowego, jak i skrajnego) oraz gospodarstwa rolników (ok. 12% osób poniżej tzw. ustawowej granicy ubóstwa i ok. 9% osób żyjących poniżej minimum egzystencji).

Pauperyzacji sprzyja również wykonywanie niskopłatnej pracy. Dotyczy to przede wszystkim osób o niskim poziomie wykształcenia, które pracują na stanowiskach robotniczych.

W rodzinach, których główny strumień dochodów pochodził z pracy najemnej na stanowisku robotniczym, stopa ubóstwa ustawowego wyniosła ok. 11% (wobec ok. 1,5% wśród gospodarstw utrzymujących się głównie z pracy najemnej na stanowiskach nierobotniczych), natomiast stopa ubóstwa skrajnego

kształtowała się na poziomie ok. 8% (wobec ok. 1% wśród gospodarstw utrzymujących się głównie z pracy najemnej na stanowiskach nierobotniczych).

Niskie wykształcenie stało się trwałym korelatem ubóstwa, niezależnie od tego, jaką miarą biedy się posłużymy. Wyższe wykształcenie głowy gospodarstwa domowego praktycznie eliminuje gospodarstwo domowe z populacji skrajnie ubogich (ok. 0,5% osób) oraz ze sfery ubóstwa ustawowego (ok. 1% ubogich); natomiast wśród gospodarstw domowych, w których głowa gospodarstwa ukończyła co najwyżej szkołę gimnazjalną stopa ubóstwa ustawowego wynosiła ok. 17%, a stopa ubóstwa skrajnego – ok. 15%; w przypadku, gdy głowa gospodarstwa domowego posiadała wykształcenie zasadnicze zawodowe, wartości tych wskaźników wyniosły odpowiednio: 10% i ok. 7,5%.

W Polsce zagrożenie ubóstwem dzieci i młodzieży jest znacznie silniejsze niż dorosłych. W 2010 r. ok. 12% dzieci do lat 18 wchodziło w skład gospodarstw, w których poziom wydatków był niższy od ustawowej granicy ubóstwa. W gospodarstwach, których wydatki były niższe od minimum egzystencji żyło natomiast ponad 8% osób poniżej 18 roku życia. W konsekwencji w 2010 r. dzieci i młodzież do lat 18 stanowiły ok. 1/3 populacji zagrożonej skrajnym ubóstwem.

Gрупę najbardziej zagrożoną ubóstwem stanowią rodziny wielodzietne. Już przy liczbie dzieci większej od 2 odsetek ubogich, niezależnie od przyjętego progu ubóstwa, przekracza przeciętną. Wśród małżeństw z co najmniej czworgiem dzieci na utrzymaniu – ok. 34% osób żyło w 2010 r. w sferze ubóstwa ustawowego i ok. 24% w sferze ubóstwa skrajnego.

Osoby z rodzin niepełnych były we względnie lepszej sytuacji niż osoby z rodzin wielodzietnych. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem ustawowym dla rodzin niepełnych wynosił ok. 10,5%, a wskaźnik zagrożenia ubóstwem skrajnym – ok. 8%.

Do czynników zwiększających zagrożenie ubóstwem należy

zaliczyć również obecność w rodzinie osób niepełnosprawnych. W najtrudniejszej sytuacji znajdują się rodziny z niepełnosprawnymi dziećmi oraz te, w których głową gospodarstwa jest osoba niepełnosprawna. Wśród gospodarstw domowych, których głową jest osoba niepełnosprawna stopa ubóstwa ustawowego wynosiła w 2010 r. nieco ponad 9%, a stopa ubóstwa skrajnego nieco poniżej 9%; natomiast wśród gospodarstw domowych, w których znajdowało się przynajmniej jedno dziecko do lat 16 posiadające orzeczenie o niepełnosprawności wskaźniki te wyniosły odpowiednio – ok. 16% i ok. 12%.

Z całym raportem GUS możecie zapoznać się [tutaj](#).

Źródło: [Nowy Obywatel](#)